

Läbi r helise akna

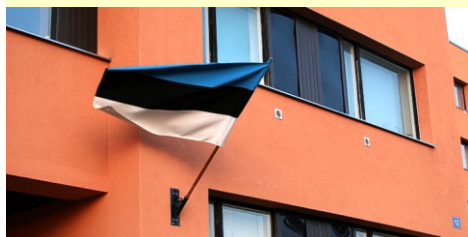
Saku Sõnumid

www.sakuvald.ee

28. veebruar
2014
4 (366)
Hind
0,50 eurot

SAKU VALD ALEH

FOOKUSES:

**Vabariigi
aastapäev
vallas**

Lk 2-4

**Kiisal
toodi
uljalt
lavale
"Uljas
neitsi"**

Lk 14

Iga inimene on pärl

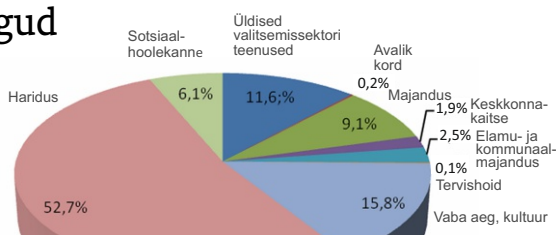
Saku väikeste võimlejate tantsunumber "Pidulauatordi" laulu saatel vabariigi aastapäeva kontsertaktusel. **Loe lk 4**

TÄHTSAD TELEFONID

POLITSEI **110**
HÄDAABI **112**
Saku valla abitelefoni **1345**
Perearsti nõuande telefon **1220**
Saue konstaablajaoskonna
SAKU KONSTAABLIPUNKT
Konstaablid **612 4552**
Vastuvõtuaeg K 15-17
Volitatud loomaarst **504 1060**

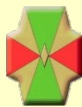
Saku Sõnumid jälle
14. märtsil 2014

■ Volikogu võttis oma 20. veebruari istungil vastu **Saku valla 2014. aasta eelarve**, milles suurimad investeeringud on Kiisa vabaajakeskuse ehitamine (1 650 000 eurot) ning teede ja tänavate remondiks ja ehituseks kuluv raha (774 730 eurot).

Tegevuskulude osakaalud eelarves 2014. aastal

SAKU VALLA TEENETEMÄRGID

**Saku valla
kuldmerk**

LEMMI ORO VIIVE ROSENBERG ARVO PÄRNISTE

Saku vallale osutatud
erakordselt väljapaistvate
teenete eest

**Saku valla
hõbemärk**

EVE LUTTER

Saku vallale osutatud
väljapaistvate teenete eest

SAKU VALLA TÄNUKIRJAD

Eha Soome

Pikaajalise ja aktiivse
vabatahtliku töö eest
Saku Pensionäride Ühen-
duse Elukaar juhatuses

Koido Vutt

Pikaajalise kohusetundliku
töö eest õpilaste
juhendamisel ja käsitöö
populariseerimisel

Niina Juurik

Pikaajalise kohusetundliku
töö eest Saku rahva tervise
eest hoolitsemisel

Viktor Kekk

Osavõtliku suhtumise ja
usaldusväärse koostöö
eest valla hallatavate
asutustega

Maire Metsalu

Pühendunud pedagoogi-
lise tegevuse eest haridus-
like erivajadustega õpi-
laste arengu toetamisel ja
tulemusliku töö eest
Kajamaa Kooli juhtimisel

Ulvi Läänemets

Tulemusliku töö eest Saku
Gümnaasiumi juhtimisel ja
pühendunud pedagoogi-
lise tegevuse eest

Tiina Saarepuu

Pikaajalise kohusetundliku
ja tulemusliku õppekasva-
tustöö eestvedamise eest
lasteaias Päikesekild

Saku valla teenetemärkide laureaatidele andsid autasud kätte volikogu esimees Tanel Ots ja vallavanem Janec Leppik. Esireas vasakult: Eve Lutter, Viive Rosenberg, Lemmi Oro, Arvo Pärniste. Foto: SS

Lemmi Oro

* Lemmi Oro on naine, keda võib leida sealt, kus on sündimas uued algatused, mis vajavad tervet talupoja mõistust, loogilist lähenemist ja otsustavust.

* Ta sündis samal aastal, mil Eestimaal loodi kahe maakonna liitmisel Jõgevamaa. Just seal maakonnas Adaveres Lemmi 1949. aastal sündiski. Kui maalapsena isa kõrvalt kõik talutööd olid selgeks saanud, liikus edasipüüdliku vaimuga tüdruk Tallinnasse kooli.

* Aasta 1969. Ajal, mil enamik meist polnud kuulnudki midagi arvutitest ning tänapäeval nii tavalist ja igapäevaelus asendamatu personaalarvutit polnud veel olemaski, õpib Lemmi juba Tallinna Polütehnilises Instituudis programmeerimist.

* 1970ndad. Äsja on Sakus loodud Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadusliku Uurimise Instituudi arvutuskeskus ja Lemmi asub sinna tudengina tööle.

* 1990ndad. Noor Eesti riik loob oma maksusüsteemi ja Lemmi on üks selle loojatest, töötades alul maksuametis ja seejärel rahandusministeeriumi maksupoliitika osakonnas. Olles viimase looja, juhib ta seda siiani.

* Aasta 1993. Taasiseseisvunud Eestis toimusid esimesed kohalike omavalitsuste valimised ning

Lemmist saab taasisesiseisvunud Saku valla esimese volikogu liige. Ta on üks Saku valla valitsemis-traditsioonide loojatest, olles kõigis seitsmes volikogu koosseisus kas selle liige või esimees.

* Aasta 1997. Asutatakse AS Saku Maja ja Lemmist saab selle nõukogu liige. Oma otsekoheste küsimustega kaitseb ta Saku elanike huve ning aitab nii majavalitsuse tüüpi asutusel kujuneda kaasaegseks ettevõtteks.

* Aasta 2006. Lemmi toob volikogusse uusi tuuli - moodustatakse eri valdkondade komisjonid, mis enne istungit olulised teemad põhjalikult läbi vaadlevad.

* Kui Lemmi parajasti tööd ei tee, siis meeldib talle reisida. Juba kõrgkoolis õppides käis ta malevas Venemaal, Sakus töötades sõitis läbi kogu Nõukogude Liidu, tema reisisihtide nimekirj ulatub Kuubast Taini.

* Kõiki Lemmi tegevusi iseloomustab uudishimu, täpsus ja soov süüvida asjade olemusse.

Viive Rosenberg

* Õpetatud agronoom, sordiaretaja, tulihingeline kartuli propageerija, leiutaja, teenäitaja - kõik need tiitlid käivad Viive Rosenbergi kohta. Viive kohta võib öelda, et ta on Eesti taimebiotehnoloogia ema. Ta on loonud 1981. aastal Sakku

kartulitervendamislaboratooriumi ja 1970ndatel aastatel taimede geenipanga. Ja kui Eesti Vabariigi 100. sünnipäeval sööte sini-must-valget kartulit, siis võite olla kindlad, et see on Viive aretatud.

* Nooremteadur, vanemteadur, laborijuhataja, direktor, osakonna juhataja, erakorraline vanemteadur - nii nagu on muutunud Sakus asuva teadusasutuse nimi, on aegade jooksul olnud ka Viivel palju ametinimetusi. Nende erinevate nimede taga on aga olnud kogu aeg uuriva vaimuga naine, kes on tegelenud teadustööga Sakus juba pea pool sajandit. Ta on naine, kes ei kardaks oma käsi mullaseks teha.

* Uku, Manni, Linda, Kalev, Näkk, Tuuslar, Agata, Procura, Pimpernel - need kõik on Viive isiklikud tuttavad, kartulisordid EVIKA laborites. Ja neid on kokku 470. Kartuli hingeelu tunneb Viive läbi ja lõhki. Viive on kartuleid kasvatanud, aretanud, tervendanud ja säilitanud. Ta teab, kuidas kasvatada katseklaasis imetillukesest meristeemükikesest põllul rikkalikku saaki andev taime.

* Kui vaja, siis võitleb Viive nii kartuli, naisteadlaste, kogu instituudi kui ka tavaliste inimeste eest. Ta on olnud aastaid Saku volikogu, Riigikogu ja Põhjala Leidlike Naiste organisatsiooni Eesti ühenduse liige. Esimestel Saku volikogu valimistel oli ta saadud

häältearvu poolest teisel kohal.

* Välissuhete ja -sidemete komisjon, eelarve, olme, revisjoni ja sotsiaalkomisjon. Kõigis neis on Viive volikogus olles kaasa löönud. Teadlasetöö kõrvalt on tal jätkunud aega panustada ka Saku valla ellu olgu siis koolilastele peetud harivate loengute, meeleolukate fotonäituste või kasulike teabepäevade kaudu. Innuka kartulipropageerijana on ta juba 22 aastat korraldanud aastalõpu kartulise-minari, mis on kuulunud oma värviliste kartulitoitude ja põnevate loengutega. Viive helelilla kartulipuder on selle päeva firmaroog.

Viive on sooja südamega teadlane, kelle tegevusi iseloomustab inimlikkus, osavõtlikkus ja detailideni läbimõeldus.

Arvo Pärniste

* Arvo Pärniste on mees, kes on Saku vallaga justkui kokku kasvanud - ei ole ilmselt paika, kus ta poleks vallas käinud, ega ettevõtmist, millele käed külge pannud. Arvo on sündinud 1946. aastal Padise vallas, kuid suurema osa elust on ta elanud ja töötanud Saku vallas.

* Kui Arvo paneb selga viksi ülikonna, siis võite teda suure tõenäosusega kohata vallamajas. Võisite juba 1992. aastal, mil Arvo oli Saku Külanõukogus rahvasaadik. Kes nii kauget aega ei mäleta, siis on see ehk kohtunud temaga kui volikogu liikme, vallavanema, abivallavanemana või eelmise aasta oktoobri lõpust volikogu aseesimehena.

* Kui Arvo tõmbab selga dressid, istub ta kas jalgratta selga, et juhtida mõnd valla jalgrattamatka, või suundub palliplatsile, et Kurtina küllavanemana oma küla spordiaukaitsta.

* Kui Arvo poeb kibekiiresti tule-

tõrjujate kollasetriibulisse mundrisse, siis on ta vabatahtliku päästjana saanud ilmselt väljakutse õnnetuspaigale.

* Kui Arvo on traksidega töötunkedes, siis võib ta toimetada oma kodus - kõpitseda taluhoonet või parandada midagi Kurtina korteris. Aga ei pruugi, tunked võivad tähendada ka seda, et Arvo seab sammud mõnele valla hoogtööpäevakule, olgu siis Saku suusamägesid korrastama või lõkkeplatsi võsast puhastama.

* Üsna tihti kohtab Arvot aga mustas villases vestis, mille rinnal ilutseb sinikollane Saku lõviklubi embleem. Siis on suure tõenäosusega minek mõnele Saku Lions Klubi heategevusüritusele Saku kevadlaadale, kontserdile, liiklusalavale.

* Kui Arvo on koduselt koduriietes oma pere keskel, ka siis on tal mitu rolli - abikaasa, isa, vanaisa, aga naabritele kindlasti ka naabri-valve projekti eestvedaja.

* Kes Arvot rohkem tunneb, teab, et Arvot leidub kapis veel hulga riideid ning ka ettevõtmiste nimekiri, milles ta kaasa lööb, on palju pikem.

Kõiki Arvo tegemisi iseloomustab suur pühendumus.

Eve Lutter

* Eve Lutterit võib Saku vallas pidada rahvatantsu sünonüümiks - tema juhendada on meie vallas kõige rohkem tantsurühmi, lastealalastest kuni seeniorideni.

* Tantsupisik nakatas 1967. aastal sündinud Evet juba koolipõlves, mil ta ise tantsimas käis. Kohe kui kool läbi, asutas 18aastane neiu oma tantsurühma. Selles Kurtina rahvatantsurühmas juhendas ta naisi, kellest osad olid temast pea poole vanemad. Täna on Kurt-

na naisrühm tegutsenud juba 28 aastat.

* Neli aastat tagasi lõi Eve veel ühe oma rühma - segarühma Tugevad ja Kohevad. Lisaks on Eve võtnud üle Saku legendaarse tantsuõpetaja Aime Tamme rühmad.

* Kolmapäeval kell 17.30 algab Evel tantsutund Saku Seenioridega, kell 19 koguneb naisrühm Linda, kell 20.30 on Pangviina käes kord. Ja nii tantsib Eve eri rühmadega kuni õhtul kella kümneni välja. Enne seda on tal aga selja taga veel pikk tööpäev laste tantsurühmadega Kurtina koolis. Mõnikord toimuvad Kurtina naisrühmal aga lavaproovid - neis panevad tantsijad oma võimed ja vastupidavuse proovile hoopis saunalaval.

* Eve saab ürituste organiseerimisega väga hästi hakkama ka suurte lavadel ja väljakutel. Ta kohe ei salli töö narrimist: kui midagi teha, siis korralikult. Eve on aastaid korraldanud teeneliste rahvatantsupedagoogide Anna Raudkatsi ja Linda Rausi mälestusüritusi Saku ning Saku laulu- ja tantsupäeva. Kõik tema korraldatud üritused on hästi läbi mõeldud ja viidud.

* Ja nagu tantsijad omakeskis ütlevad: Kui teip on olemas, saab lahendatud kõik probleemid. Teip on nimelt rahvatantsija abimees igas olukorras alates tantsupidudest kuni rattamatkadeni.

* Evel on alati head ideed. Nende elluviimiseks kirjutab ta edukalt erinevaid projekte, aga paneb ka sõna otseses mõttes ise käed külge. Ta on oma rühmade heaks teinud palju näputööd alates õmblemisest ja lõpetades sukapaelte punumisega.

* Eve on ka Kurtina külaseltsi juhatuse liige.

Eve peres kasvab kolm tütart, kellest kaks tantsivad praegu tema kae all.

SAKU VALLA TÄNUKIRJAD

Terje Alev

Pikaajalise pühendunud pedagoogilise ja tulemusliku õppekasvatustöö eestvedamise eest Kurtina Koolis

Marika Liivik

Innovaatilise pedagoogilise töö ja aktiivse osalemise eest lasteaia Päikesekild arendus-tegevuses

Inga Nurme

Mitmekesise, pühendunud ja kaasava pedagoogilise töö eest Saku Gümnaasiumis

Anne Ehatamm

Pühendunud pedagoogilise tegevuse eest Kurtina Koolis

Tiiu Treufeldt

Mitmekesise ja tulemusliku pedagoogilise töö eest Saku Muusikakoolis

Tuuli Kopli

Pühendunud pedagoogilise töö eest Saku Muusikakoolis

Sven Peterson

Saku valla koorimuusika-traditsioonide alalhoidmise ning tulemusliku töö eest segakoori Tuljak dirigendina

Alari Volf

Valla suurürituste helipildi professionaalse kujundamise ja muusikalise tegevuse edendamise eest Saku vallas

Ants Reinhold

Pühendumise eest puhkpilliorkestri Saku dirigendina ning puhkpillimuusikakultuuri edendamise eest Saku vallas

Kristina Tennokese

Saku valla tantsukultuuri edendamise ning eduka töö eest tantsukooli Danceland õpetajana

Anne Kalvet

Kohusetundliku ja osavõtliku suhtumise eest maitsevate ning tervislike koolitoitude valmistamisel

AS Saku Maja

Anne Kadaja

Arvo Pärniste

Toivo Alasoo

Väljapaistva panuse eest Saku valla ühisveevärgi-, kanalisatsiooni- ja kaugküttetorustike rekonstrueerimisel

Saku Gümnaasiumi 3. klassi rahvatantsijad.

Traditsiooniline pidupäevatorit kõigile vallakodanikele.

Iga inimene on pärl

Doris Kareva on öelnud: „Luuletus algab liivaterast kui pärl. Kuid millest algab üks rahvus? Üks inimsugu? Kas pole ka see justkui üks imepisike liivatera, mis kasvab ühe maa kaitsvas korbis ning millele kiht kihi haaval koguneb väärtuslik, õrnpeen pärlikiht...“

Rahvusele ja rahvustundele keskendus oma Eesti Vabariigi 96. aastapäevale pühendatud Saku valla kontsertaktuse kõnes ka volikogu esimees Tanel Ots. „Patriotism ja rahvuslus on kõige rohkem tunnetatavad kuuluvuse kaudu. Selle tunde püsimit ning kasvamist ei ole võimalik riiklikult hoida. Meil on kinnitatud oma hümn, lipp, vapp, kuid rahvustunnet kannavad meie oma priitahtlikud pritsimehed, skaudid, külaseltsid, kultuuriringid - kõik see, mida ei ole võimalik riiklikult ülevalt alla kehtestada,“ rääkis ta. „Hümni lauldes ütlesime mitmel korral sõna kallis. See võib olla kaheti mõistetav. Tõeliselt kallis on meile see, millele ei saa silti külge riputada. Meie riigi jaoks lähivad meile kõige kallimaks inimesed. Õnnelikud oleme siis, kui saame ka tänasel aktusel mõnel ilusal hetkel vaikselt silmanurgast pisara pühkida. Siis oleme me väärt vaba Eesti riiki.“

Pärli valmimine võtab pikki aastaid... Ta sünnib läbi suurte kannatuste ja arvatakse, et ta suudab mõista suurt kurbust ja valu. Siin ta on, täiuslik, kordumatu, ja kui hoolikalt vaatad, võid tema sügava kumaga pinnalt näha iseenda peegelpilti...

Pärli teemast läbi põimitud aktus näitas pärli kujunemist kõige väiksematest valla-kodanikest kuni nendeni, kes on juba valla heaks nii palju teinud, et olid väärt sel tähtsal päeval kuld- ja hõbemärke ning tänukirju. Esinesid päris väikesed beebid, muusikakooli ansambel, gümnaasiumi rahvatantsijad, Männiste pereansambel, segakoor Tuljak.

Oma mõtteid esitasid ka Saku gümnaasiumi noored ja huvikeskuse lapsed. Saalitäiele rahvale rääkisid laval olevalt ekraanilt lapsed sellest, mille poolest on Eesti nende jaoks eriline riik. „Meil on talvel lund ja lumi helgib ilusasti. Siin ei ole tornaadosid ja maavärinaid. Meil on oma eesti keel ja muuseumid. Ja Kadrioru loss on ilus,“ loetlesid Saku huvikeskuse lapsed.

Õhtu lõpetas VGV Trio kammerkontsert (Arvo Leibur, Terje Terasmaa, Heiki Mätlik).

Pärleid puudutades. Fotod: SS

Isamaa sünnipäeval Sakus

Koos päikesetõusuga kell 7.33 kerkis „Eesti lipu“ laulu saatel Saku Valla Maja ees vardasse sinimustvalge riigilipp. Piduliku lipuheiskamise Eesti Vabariigi aastapäeval viisid läbi Saku skaudid Vana-Harju skautmalevast. Tseremoonial osalesid vallavolikogu esimees Tanel Ots ja aseesimees Arvo Pärniste. Lõpetuseks tervitati uhkelt tuules lehvivat trikoloori ühise lauluga.

Keskpäeval kogunesid kümned inimesed mõisaparki mälestuskivi juurde, et avaldada austust Eesti riigi iseseisvuse eest võidelnutele (pildil). Pärast kõigi poolt ühiselt lauldud hümn asetasiid vallavoli-

kogu esimees ja aseesimees kivi jalamile rahvusvärvides lillekorvi. Lipuvalves seisis Kurtina noorkotkad ja Saku skaudid.

Kõnedes kõlas nii rõõm kui mure oma riigi pärast. Saku vabadusvõitlejate ühenduse juht Arvi Aasma tegi oma sõnavõtus kummarduse Eesti ärkamisaja tegelastele, tänu kellele tärkas meie vabaduseiha. Meil on meie riik ja oleme siin peremehed. Kas oleme aga peremehed Eestist lahkudes ja võõrale maale sulaseks minnes, küsis oma kõnes murelikult vana sõjamees.

Noorte mõtteid oma riigist lugesid Kurtina Kooli õpilased. SS

Kiisal kõneldi muusika keeles

Kiisal tähistati Eesti vabariigi sünnipäeva 22. veebruaril. Rahvamajja tulijatele pakuti sinimustvalgeid komme, kuulati pidupäevakõnesid ja nautiti esinejaid. Isamaast räägiti nii luule kui muusika keeles.

Vallavolikogu esimees Tanel Ots võrdles oma sõnavõtus tähtpäevi peres ja riigis ning küsis, kas äsjaste ärevate sündmuste taustal oleme valmis kaitsma oma riiki ja vabadust. „Ma lille sideme võtaks...“ ja teisi südamesse minevaid luuleridu Juhan Liivi loomingust luges Tiit Rõuk.

Puhkpilliorkester Saku Ants Reinholdi dirigeerimisel juhatas oma kontserdi sisse Eesti hümniga. Valla esindusorkestri kava oli rõõmustavalt mitmekülgne, kuulda sai muuhulgas nii Schubertit kui „Hulkuri vals-si“. Üllatavalt mõjuv oli puhkpillimängijate esinemine koos vokaalsolistiga - rahvusmeeskooari baritoni Ott Indermittega (pildil).

Pidu Kiisal jätkus tuntud tšellokvarteti C-Jam seltsis. Neli meest ja neli pilli mängisid vaimustava valiku Händelist Freddie Mercury, lisaks vaimukad vahetektid. SS

Eelarve 2014

Volikogu võttis 2014. aasta eelarve vastu 11 poolt- ja 5 vastuhäälega.

Tulud

2014. aasta planeeritud põhitegevuse tulud on 10 219 295 eurot ehk 2,9% suuremad kui eelmisel aastal. Suurenevad nii tulumaksust kui kaupade ja teenuste müügist saadavad tulud. Tulumaksu laekumisel on arvestatud 5% tõusu seoses maksumaksjate arvu ja palga kasvuga. Kaupade ja teenuste müük suureneb 3% seoses lasteaiade kohatasu tõstmisega 5 euro võrra 1. septembrist ning toiduraha suurenemisega, lisaks kasvab haridusteenuste müügitulu ning Saku Valla Spordikeskuse teenuste müügitulu.

Kulud

2014. aastaks planeeritavad põhitegevuse kulud on 9 173 684 eurot, mis on 10,36% rohkem kui olid eelmise aasta tegelikud kulud.

* Palgafond suureneb 10%

* Majandamiskulud suurenevad 10% seoses kütte- ja elektrikulu kallinemisega

* Tegevuskulude toetus väheneb 9%

Investeeringud

Eelarvesse on investeerimistegevuseks planeeritud 2 589 585 eurot, millest saadav sihtfinantseering on 533 750 eurot.

* Kiisa vabaajakeskuse ehitamine 1 650 000 eurot

* Saku Gümnaasiumi kooli- ja spordihoone juurdeehituse planeerimine ja koolihoone juurdeehituse projekteerimine 50 000 eurot

* Teede ja tänavate remont ja ehitus 774 730 eurot

* Turu rajamine Sakku 32 000 eurot

* Möisapargi tiigi setetest puhastamine 20 000 (lisandub sihtfinantseering 20 000)

* Saku alevikku jäätme punkti rajamine 10 000 (lisandub sihtfinantseering 40 000)

* Teaduse 13 ruumide remont tervishoiuteenuse osutamiseks 200 000

* Kajamaa Kooli maja õppekavade nõuetega vastavusse viimiseks rekonstrueerimine 17 240 (lisandub sihtfinantseering 32 000).

Laenukoormus

Vallal on kavas võtta laenu 1,6 miljonit eurot Kiisa vabaajakeskuse ehitamiseks. 2014. aastal alustatakse ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni renoveerimiseks võetud laenude tasumist, keskuse ehituseks võetava laenu põhiosa maksete tasumine on kavandatud 2015. aastasse. Saku valla laenukohustused 2014. aasta lõpuks on kokku 5 676 186 eurot.

Saku Vallavolikogu 20. veebruari istungil

• Võeti vastu Saku valla 2014. aasta eelarve.

• Otsustati võtta tasuta valla omandisse Tänassilma külas asuva Arumetsa eramurajooni tänavavalgustuspaigaldis.

• Otsustati osta OÜ Arco Marketing pankrotivara hulka kuuluv kinnistu, Tänassilma-Laagri tee Otsa lõik, et vältida hilisemaid probleeme tee kasutusega.

• Kinnitati mittetulundusliku tegevuse toetusfondi jaotus 2014. aastaks järgnevalt: projektitoetusteks 44 000 eurot; tegevustoetusteks 10 000 eurot; kaasfinantseerimise toetusteks 6000 eurot. Projektitoetuse raha otsustati jaotada järgnevalt: spordivaldkonna toetuseks 17 000 eurot, kultuurivaldkonna toetuseks 12 000 eurot ja muu tegevusvaldkonna toetuseks 15 000 eurot.

• Tehti muudatused vallavalitsuse struktuuri. Abivallavanema - palgalise valitsusliikme ametikoht asendati abivallavanema ametikohaga. Pika nimega tehnilise infrastruktuuri spetsialist nimetati ümber taristuinseneriks. Majandusteenistuse koosseisu lisati seoses töömahu suurenemisega vallamajanduse inseneri ja majahoidja ametikoht. Vallamajanduse inseneri peamine ülesanne on teedemajanduse korraldamine. Kohalike teede maht on alates 2005. aastast oluliselt suurenenud ja suureneb jätkuvalt seoses valla hooldusse tulevate endiste aiandusühistute, lõpetamata uusarenduste jt nn omamärgist teede tõttu. Lisaks saabub Saku alevikku teede garantiiperioodi lõpp, millega kaasnevad garantiilõpu ülevaatused.

• Taotleti munitsipaalomandisse järgmist kohalike teede teenindusmaad: Männiku külas asuvad Tooma tee, Käbliku tee, Liivaku tee, Nõlvaku tee, Nõmmiku tee, Raba tee, Tiiru tee, Tiiru põik, Vindi tee, Trapi tee ja Trapi põik.

• Delegeeriti vallavalitsusele jäätmeseaduse § 47 lõikes 2 kohalikele omavalitsustele pandud ülesande täitmine.

• Otsustati majanduslike huvide deklaratsiooni esitamine, komisjoni moodustamine ja seotud isikute andmete esitamine. Muudatuse tingis 1. aprillist 2013 kehtima hakanud uus korruptsioonivastane seadus.

• Kinnitati revisjonikomisjoni 2014. aasta tööplaan. Komisjonil on kavas vaadata üle Saku valla teehoiukava 2012-2016 täitmine, valla 2013. a majandusaasta aruanne, huvitegevuse rahastamise põhimõtted ja tegelik rahastamine 2013. aastal ning sotsiaalkorterite olukord ja kulud.

• Tunnistati kehtetuks 5 volikogu määrust.

• Arvati volikogu arendus- ja ettevõtluskomisjoni koosseisust 1. märtsist kuni 31. juulini 2014 välja Priit Tinitis ja kinnitati nimetatud perioodiks komisjoni liikmeks Arvi Ratas-sepp.

VICTORIA PARMAS

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

KRISTI JÕELEHT

18. veebruari istungi päevakorras oli 17 punkti.

3 isikuga sõlmiti maksegraafik Saku valla ees olevate võlgnevuste tasumiseks.

Kinnitati põhivara mahakandmise akt nr 1 - maha kanti väljaku piirded.

Kinnitati spordivaldkonna projektitaotluste menetlemise komisjon järgmises koosseisus: Tarmo Kastemäe, Manuela Kelt, Ene Rahuoja, Kristjan Saar, Triin Voolaid.

Kinnitati kultuuri- ja muu tegevusvaldkonna projektitaotluste menetlemise komisjon järgmises koosseisus: Andres Krusell, Lembit Makstin, Mall Petersen, Tiina Pihlak, Marianne Rande.

1 isikuga sõlmiti sotsiaalkorteri tähtajaline üürileping.

1 isikule otsustati maksta seoses raske majandusliku olukorraga kriisitoetust 150 eurot.

Otsustati hüvitada raske puudega lapse saatja transpordikulud sõiduks kooli ja koju õppeperioodil 06.01.-30.06.2014.

Algatati detailplaneering Tõdva külas Karja-Allika kinnistul, Roobuka külas Metsanurga tee 19 kinnistul, Jälgimäe külas Tammoja kinnistu osal.

2 korraldusega määrati ehitise arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused, 3 korraldusega projekteerimistingimused.

Kehtestati detailplaneering Tänassilma külas Viirpuu tee 2 kinnistul.

Jäeti algatamata keskkonnamõju hindamine laohoone püstitamiseks aadressil Tõdva küla, Tootmise.

Väljastati ehitusluba abihooone püstitamiseks aadressil Kajamaa küla, Intsu juurdelõige ning anti kirjalik nõusolek abihooone tehnoarajatiste rajamiseks aadressil Kajamaa küla, Intsu ja Intsu juurdelõige.

Anti kirjalik nõusolek puurkaevu rajamiseks aadressil Metsanurga küla, Kuuseheki tee 38.

Rahula külas asuvale Laagri keskuse katastriüksusele määrati koha-aadressiks Mikhli tee 6.

Jäätmeveoga liitumisest vabastati 12 jäätmevaldajat. ➤

Saku Vallavalitsus kuulutab välja avaliku konkursi

ABIVALLAVANEMA ametikohale

Tööülesanded ja nõudmised kandidaadile leiata Saku valla kodulehelt www.sakuvald.ee.

CV palume saata 9. märtsiks 2014 e-posti aadressile saku@sakuvald.ee

Lisainfo telefonilt 671 2431.

◀ Väljastati kasutusluba üksik-
elamule Juuliku külas Eha põik
7 kinnistul; kiiruskaamerate
elektrivaruselise Tallinn-Rap-
la-Türi tee 17,1 km aadressil
Kirdalu küla, Sepa, 15 Tallinn-
Rapla-Türi tee ja riigi omandis
olev maakatastrisse kandmata
maa; kiiruskaamerate elektriva-
rustusele Tallinn-Rapla-Türi tee
11,6 km aadressil Saustinõmme
küla, 15 Tallinn-Rapla-Türi tee.

25. veebruari istungi päeva-
korras oli 15 punkti.

Tunnistati kehtetuks Saku
Vallavalitsuse 19.09.2006 kor-
raldus nr 893 „Hooldaja mää-
ramine” 06.01.2004 korraldus
nr 1 „Hooldaja määramine”.

2 korraldusega määrati ehitise
arhitektuursed ja ehituslikud li-
satingimused, 1 korraldusega
projekteerimistingimused.

Väljastati ehitusluba üksik-
elamu püstitamiseks Kurtina kü-
las Tammesalu kinnistul, üksik-
elamu laiendamiseks Tánassil-
ma külas Sookolli tn 20 kinnis-
tul (varem väljastatud ehituslu-
ba nr 6510 tunnistati kehtetuks).

Väljastati ehituslood üksikela-
mu rekonstrueerimiseks ja abi-
hoone püstitamiseks aadressil
Tõdva küla, Uue-Matsu ning
anti kirjalik nõusolek maakütte
kontuuri rajamiseks aadressil
Tõdva küla, Uue-Matsu ja Tee-
veere.

Väljastati ehitusluba laohoo-
ne püstitamiseks ning anti kirja-
lik nõusolek vedelkütuse reser-
vuaaride lammutamiseks aad-
ressil Tõdva küla, Toomise.

Anti kirjalik nõusolek omapu-
hasti rajamiseks aadressil Tõd-
va küla, Uue-Matsu ja Teeveere.

Väljastati kasutusluba rajatud
maakaablile aadressil Tánassil-
ma küla, Jälgimäe tee, Tánassil-
ma tee, Pumbajaama tee, Marina,
Toomaveski ning Männiku
küla Pumbajaama tee, Nõlvaku

tee, Männiku krossirada, Trapi
tee Männiku alajaam 2.

Jäätmeveoga liitumisest va-
bastati 14 jäätmevaldajat.

Männiku külas asuvate Saku
vallale kuuluvate Tooma tee,
Käbliku tee, Liivaku tee, Nõlvaku
tee, Nõmmiku tee, Raba tee,
Tiiru tee, Tiiru põigu ja Vindi tee
teenindamiseks vajaliku maa
suuruseks määrati 35 619 m²
ning munitsipaalomandisse
taotletava maaüksuse koha-
aadressiks Tooma tee.

Männiku külas asuvate Saku
vallale kuuluvate Trapi tee ja
Trapi põigu teenindamiseks
vajaliku maa suuruseks määrati
15 305 m² ning munitsipaal-
omandisse taotletava maaüks-
use koha-aadressiks Trapi tee.

1 isikuga sõlmiti makse-
graafik Saku valla ees olevate
võlgnevuste tasumiseks.

Riigihanke „Saku valla haljas-
alade hooldus perioodil 2014-
2017“ eest vastutavaks isikuks
määrati Virko Kolks ning mood-
ustati komisjon nimetatud han-
kemenetluse korraldamiseks ja
hankija nimel otsuste tegemi-
seks järgmises koosseisus: Toi-
vo Alasoo, Tiina Kubbi, Virko
Kolks.

Kehtestati veoautode sõidu-
keeld kuni tee kandevõime taas-
tumiseni Saku vallas Nõela teel,
Kurtina-Vilivere teel, Sprindi
teel, Ehitaja teel, Kuresoo ring-
teel, Kasemetsa teel, Metsavahi
teel, Tánassilma teel, Mõisava-
he teel, Kõrnumäe teel, Hao
teel, Atiku teel, Rahula-Saku
kõrvalmaantee 4,355. kilomeet-
rilt Atiku tee suunduval teel.

Saku valla 2014. aasta eelarve
mittetulundusliku tegevuse toe-
tusfondist eraldati raha tegevus-
toetusteks.

Kinnitati mittetulundusliku
tegevuse toetuse andmise korra
hindamislehed.

Informatsioon detailplaneeringutest

Saku Vallavalitsuse 18.02.2014. a korraldusega nr 136 algatati detail-
planeering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonna-
mõju strateegiline hindamine Saku valla Tõdva küla Karja-Allika
(katastritunnus 71801:006:0128) kinnistul. Detailplaneeringu
koostamise ülesanne on kinnistu kruntideks jaotamine ning ehitus-
õiguse määramine üksikelamute ehitamiseks. Detailplaneering on
vastavuses Saku valla üldplaneeringuga. Vastavalt detailplaneeringu
eskiisile jagatakse kinnistu 6 elamumaa krundiks (sh 1 olemasolev
elamu) ning moodustatakse 1 transpordimaa krunt. Uute moodusta-
tavate elamukruntide suurused on 2087 - 3415 m². Planeeringuga
haaratud maa-ala suurus on ca 1,7 ha.

Saku Vallavalitsuse 18.02.2014. a korraldusega nr 137 algatati detail-
planeering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonna-
mõju strateegiline hindamine Saku valla Roobuka küla Metsanurga
tee 19 (katastritunnus 71814:001:0427) kinnistul. Detailplaneeringu
koostamise ülesanne on kinnistu ehitusõiguse muutmise (luba-
tud hoonestusala ja maksimaalse ehitusaluse pindala suurendami-
ne). Detailplaneering on vastavuses Saku valla üldplaneeringuga.
Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 2700 m².

Saku Vallavalitsuse 18.02.2014. a korraldusega nr 138 algatati detail-
planeering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonna-
mõju strateegiline hindamine Saku valla Jälgimäe küla Tammoja
(katastritunnus 71801:003:0535) kinnistu osal. Detailplaneeringu
koostamise ülesanne on kinnistu osa kruntideks jaotamine ning ehi-
tusõiguse määramine üksikelamute ehitamiseks. Detailplaneering
on vastavuses Saku valla üldplaneeringuga. Vastavalt detailplaneer-
ingu eskiisile jagatakse planeeritav ala 5 elamumaa krundiks ning
määratakse ehitusõigus 5 üksikelamu ehitamiseks (sh 1 olemasolev
elamu) ning moodustatakse 1 transpordimaa krunt. Planeeringuga
haaratud maa-ala suurus on ca 2,3 ha.

Saku Vallavalitsuse 18.02.2014. a korraldusega nr 144 kehtestati Saku
valla Tánassilma küla Viirpuu tee 2 (katastritunnus: 71801:001:
0834) detailplaneering. Viirpuu tee 2 kinnistu suurus on 3274 m²
ning sihtotstarve on elamumaa (100%). Detailplaneering on koos-
kõlas Saku valla üldplaneeringuga. Detailplaneeringu ülesanne on
kinnistu hoonestusala piiritlemine ning ehitusõiguse määramine üks-
sikelamu ehitamiseks. Detailplaneeringu järgi on kinnistule võimalik
ehitada üks üksikelamu ja üks abihoon. Planeeringuga haaratud
maa-ala suurus on ca 4600 m².

Detailplaneeringute materjalidega on võimalik tutvuda <http://sakuvv.kovtp.ee/et/detailplaneeringud>

Üksnurme küla Silbeki kinnistu osa ja lähiala detailplaneeringu
ESKIISLAHENDUST TUTVUSTAV ARUTELU toimub 13.03.2014 kell
15.00 Saku Valla Majas (Saku, Teaduse tn 1). Detailplaneeringu koos-
tamise ülesanne on Silbeki kinnistu osa ja lähiala kruntideks jaotami-
ne, hoonestusala piiritlemine ning ehitusõiguse määramine kuni
kaheksa üksikelamu ehitamiseks. Planeeringuga haaratud maa-ala
suurus on ca 2,5 ha. Eskiislahenduste põhijoonise ja seletuskirjaga on
võimalik tutvuda 27.02-13.03.2014. a Saku valla kodulehel <http://sakuvv.kovtp.ee/et/detailplaneeringute-avalikustamine> ning Saku
Vallavalitsuses tööaegadel.

Täpsustus

Harjumaa Puuetega Inimeste
Nõukoda korraldab maakond-
liku spordipäeva Keilas lau-
päeval, 22. märtsil kell 11-14.
Eelregistreerimine Saku päe-
vakeskuses, osalustasu 3 eurot.
Väljasõit päevakeskuse juurest
kell 10. Ootame aktiivset
osavõttu.

AINO KIIVER

Harjumaa PIN juhatuse liige

■ Aastatel 1945-1953 Eestist küüditatud
inimestel ja Venemaal küüditatud pere-
konnas sündinud lastel palutakse endast
teada anda Eesti Memento Liitu, et
saaksime teile väljastada märtsiküüditati-
mise 65. aastapäeval „Eestist küüditatud“
rinnamärgid. Enda kohta palun teatada
alljärgnevad andmed: perekonnanimi (naistel
ka küüditamise ajal olnud nimi), eesnimi,
sünniaeg, aadress koos indeksiga ja välja-
saatmise koht (küüditatu teekonna algus).
Eesti Memento Liit - Endla 4, Tallinn 10142,
telefon 626 3200, e-mail liit@memento.ee.

SAKU GÜMNAASIUM
pakub konkursi korras alates
2014/2015. õppeaastast tööd
INGLISE KEELE
ÕPETAJALE.

CV, avaldus ja haridust tõendavate
dokumentide koopiad saata **25. märtsiks**
gymnaasium@sakuvald.ee,
Tallinna mnt 10, Saku, 75501.

Saku õpilased tegid tulevikupoliitikat

ANNIKA POLDRE

14. veebruaril lõppes Saku gümnaasiumi 9. ja 11. klasside õpilastele koolinädal, kus polnud tavalisi tunde, vaid nad osalesid rahvusvahelises projektis „Värsked ideed Euroopale“.

Osalema pääses 25 õpilast soovivaalduse põhjal. Ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja Kristiina Noormets kirjutas Eesti koolidele väljakuulutatud konkursile „Värsked ideed Euroopale“ parima taotluse, mille tulemusena pääses Saku gümnaasium esimese Eesti koolina rahvusvahelisse projekti. Robert Boschi Sihtasutuse 2008. a algatatud üle-euroopaline ettevõtmine annab noortele võimaluse osaleda Euroopa tuleviku kujundamises, saada teadmisi ning mõelda energia- ja kliimaküsimustele, arendada sotsiaalseid oskusi ja väärtushinnanguid.

Projekti lõpuks mängiti tõepäraselt Europarlamendi valimisi ning selleks puhuks olid kooli kutsutud projekti patroon Andres Tarand, Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni esinaine Kadri Simson, Saku vallavanem Janec Leppik ja vallavolikogu esimees Tanel Ots.

Projekti n-õ maaletoojaks on MTÜ HeadEst, kes ühines sellega mullu ja kuulutas Eestis välja koolidele konkursi. MTÜ HeadEst tegevjuht ja projekti moderaator Epp Adler osales nii õpilaste aruteludes kui väljasõidul Iru koostootmisjaama ja Europarlamendi valimistel.

Alustuseks vaatasid õpilased, kui palju on neil kodudes elektripistikuid, -seadmeid ja -pirne. Selgus, et usumatult palju: 26 kodu peale kokku 1406 pistikut, 1513 elektriseadet ja 1268 elektripirni. Saku tänavaküsitluses uurisid nad, mida teavad inimesed energia- ja kliimaprobleemidest. Tuli välja, et vähe teatakse. Projekt algaski teemaga tutvumise ja analüüsimisega, seejärel uuriti Euroopa energeetika ja kliima probleeme ja käidi Iru koostootmisjaamas. Saku kooli partner oli Kreeka Ptolemaida lütseum, kellega iga päev suheldi skype'i teel. Viimasel päeval toimus energiakonverents, selle

▲ Projektinädal algab. Patroon Andres Tarand meid innustamas ja algsetele ideedele tagasisidet andmas.

◀ Mida teame Kreekast - arutasid grupid ja koostasid plakateid, mida hiljem tutvustati Kreeka õpilastele. Fotod: MTÜ HeadEst

Ulvi Läänemets ütles, et MTÜ HeadEsti korraldatud ettevõtmine andis noortele oskuse mõelda, meeskonnatöö kogemuse, julguse ja arusaamise, et nemad hakkavad maailma muutma.

„See, mis sel nädalal on teiega juhtunud, on ka minu jaoks ime,“ ütles projekti algataja Epp Adler. Ta sõnas õpilastele: „Te olete tõestanud, et kõik suudavad.“ Õpilased, kes esimesel päeval olid olnud vaiksed mitteesinejad, tõsteti välja oma muugavustsoonist ja pandi tegema midagi sellist, mida nad varem polnud teinud.

Osalejate arvamused olid väga positiivsed: „Ma pole tavaliselt julenud esineda. Sain palju esinemiskogemust.“, „Sain palju uusi teadmisi keskkonnast ja Euroopast“, „Päevad olid väga tihedad ja kogu aeg oli huvitav“, „Nagu ei olnudki õppimine, samas õppisime väga palju“.

9.b klassi õpilane Riko Lorber rääkis, et sai projektist eelkõige julgust suhelda endast vanemate õpilastega. „Kartsin varem 11. klassiga suhelda, enam ei karda. Saime ka palju teada rohelise energia, energeetika ja kliima kohta, töötasime gruppides ja vahetasime mõtteid. Kõik oli väga põnev.“ Riko arvas, et edaspidi jälgib ta kodus elektrikasutamist ja säästmist ega jäta vajaduseta tulesid põlema või TV-d mängima. Kärt Koppel

rääkis, et õppis nädala jooksul palju kliima ja energia kohta ning leidis endas uusi omadusi, näiteks julgust esineda.

„Niisugune õpe on võimalik, kuid selleks on vaja kooli toetust ja õpetaja mõistmist, sest selline aktiivõpe on küll kurnav, kuid väga arendav,“ sõnas moderaator Epp Adler, innustab tegutsema tunne, et kool ja õppimine peavad olema huvitavad ja tegelikult on seda lihtne saavutada.

Õpetaja Kristiina Noormets pidas projekti väärtuseks mitmekülsust. Lisaks keskkonna- ja energeetikateadmistele andis see võimaluse suhelda ja teha meeskonnatööd. Direktor Ulvi Läänemetsa sõnul õppisid noored projektinädala jooksul rohkem, kui oleksid õppinud tavalistes koolitundides. „Neid pandi tegelema teemaga, mis tavakooli elust on kaugel.“ Direktori oli projekti tipp hetk, kui ta kuulas esinemas õpilast, kes seni oli suhelnud vaid lühilausestega. „Kui see projekt andis kas või ainult ühele poisile kasu, siis on see juba suur pluss,“ sõnas ta.

Projekt hõlmas integreeritud palju õppeaineid: bioloogiat, geograafiat, matemaatikat, inglise ja eesti keelt, ühiskonnaõpetust, ajalugu, keemiat, füüsikat jm. „See oli selge näide, kuidas koolitööd huvitavamaks teha. Sellest integreeritud õppest võitsid kõik,“ rääkis direktor.

järele Europarlamendi valimised kampania ja debatiga.

Kolm erakonda, Ühtsed Liberaalid, Euroopa Tuleviku Partei ja Ühtne Roheline Erakond tutvustasid oma tulevikuideid koolikaaslastele. Tarand soovitas mitte panustada ainuüksi Euroopa Sotsiaalfondidele. Kadri Simson kiitis noorte säästuplaane. Vallavolikogu esimees Ots kiitis õpilasi, et nad kõnelesid asjadest, mida ilmselgelt olid läbi tunnetanud. Vallavanem Leppik arvates olid noorte ideed arendamist väärt.

Valimised võitnud Ühtse Rohelise Erakonna programmi põhjal koostatakse ühisdokument, mis viiakse aprillikuus Riigikogusse. Projekt lõpeb Brüsselis, kuhu sõidavad iga osavõtja maa kaks õpilast.

Saku gümnaasiumi direktor

Uut ja huvitavat Saku päevakeskuses

ÕNNE LIV VALBERG

Saku Päevakeskuse juhataja

VAIKE PÄHN

sotsiaaltöö spetsialist

Saku päevakeskus alustas aastat uute tegevuste ja töötajatega. Jaanuarikuust alates on meil tööl tegevusjuhendaja Ilme Hunt ja infospetsialist Keete Janter.

* Peale traditsiooniliste ürituste ja ühistegevuste on keskkuses sel aastal kavas ka palju uut. Alates märtsist on meie juures võimalik harrastada interaktiivset liikumist, kasutades X-boxi mängukonsooli. Tänu laiale mänguvalikule leiab igaüks, olenemata vanusest või tervislikust seisundist, endale meelepärase ja jõukohase tegevuse. Konsooliga on näiteks võimalik ka ratsatoolis olles jalgpalli mängida.

* Südamenädala raames tuleb meile külla staažikas võimlemistreener ja raamatu „Treeni terviseks koos minuga“ autor Reet Pool.

* Sellest aastast alustasime koostööd ka Tallinna linnaosade terviseedendajatega. Juba 8. märtsil osaleme Haabersti tervisepäevadel, aprillikuus korraldame ühisematka Sakus ning plaanis on korraldada ka ühine bowlinguturniir Haabersti linnaosa eakatega.

* Soovime senisest rohkem korraldada koolitusi, üritusi ja infopäevi meie ilusas saalis, sealhulgas ka lapsevanematele ja lastega peredele.

* Oleme loomas uut ja informatiivset kodulehte. Meie tegevustega saab tutvuda ka Facebookis aadressil <https://et-ee.facebook.com/sakupaeakeskus>.

Titanicul ja Riigikogus

Veebruarikuu algas päevakeskuse 13. sünnipäevaga. Mõni päev hiljem said esimesed 22 meie seast minna kaua oodatud ekskursioonile lennusaadamasse Titanicu näitusele. Giidi juhendamisel elasime kaasa mitme reisi ja elukäigule, võrdlesime eri klassi ruumide interjööre, hindasime 100 aasta vanuste tarbesemete olukorda. Külaskäigu lõpus oli soovijail võimalus kontrollida oma sissepääsupileti pea-

Kaks korda nädalas viib Ilme Hunt läbi grupivõimlemistunde. „Heas trennis“ on põhitähelepanu pööratud liigeste liikuvusele ja painduvusele. Foto: SS

le märgitud reisi ja pääsemist uppunud laevalt.

12. veebruaril oli päevakeskuses taas filmiõhtu. Filmipärastlõunate traditsiooniga alustasime eelmise aasta septembris. Seekordne film „Vee sõnumid“ tekitas elava arutelu nähtu üle ning kõik said ka ise maitsta armastuse energiaga laetud vett.

Sõbrapäevaks olid puuetega inimesed kutsutud Haapsalu sotsiaalmajja, kus meid pannkookidega oodati. Meil oli külakostiks isetehtud õunakook ja etendada „Kakuke“, mida oma rahvale juba sünnipäeval mängisime. Omavahel uhkustasime, et kuu alul oli esietendus ja nüüd külaliskontsert. Haapsalu näitustelt ja töötubadest saime häid mõtteid nii hundinuiakaunistuste

kui ka nõiapäevade lapinukkude tegemiseks. Nüüd ootame võõrustajaid endale külla, et koos seda proovida.

19. veebruaril olime aga kutsutud Riigikokku. Peale põhjalikku turvakontrolli sissepääsul tutvustas Riigikogu aseesimees Jüri Ratas bussitärele Saku päevakeskuse rahvale Toompea lossi ja Riigikogu hoonet. Saime proovida istungitesaali istmeid ja mõistatada lae reljeefi seost Eesti igapäevaeluga. Seejärel ronisid vapramad Pika Hermannini torni ja nautisid Eesti Vabariigi tähtsama lipu lähedust ning imeilusaid linnavaateid. Teised aga hakkasid juba kõhtu hellitama, sest meie kodukohta peeti Toompeal nii kaugeks, et kostitamata ei saanud tagasiteele saata. Selle väljasõitu järgselt teavad Raul, Kalev, Andres, Aimi, Eino ja teisedki tähelepanelikud osalejad nüüd kindlalt, et Pika Hermannini torni viib 215 astet ja

Riigikogu saalilae motiivid on inspireeritud kartulivagudest.

Aasta päevakeskuses

Sel aastal oleme jõudnud teha veel nii mõndagi, näiteks tähistada tortide, laulude ja mängudega erihooolekandeklientide sünnipäevi ja kostitada vabariigi aastapäeva puhul vabadusvõitlejaid. Nii tore, et need väarikad härrad oma kaaslastega selle tähtsa päeva kõned ja etteasted meie majas peavad.

Põnevaid tegevusi oli täis kogu eelmine aasta. Lisaks üritustele käivad meil aktiivselt koos käsitööhuvilised, muusikahuvilised ja võimlemisgrupid. Uute tegevustena pakkusime oma klientidele savi- ja muusikateraapiat ning korraldasime meisterdamise õpitube. Me jätkame koostööd Saku Valla Diabeetikute Seltsinguga, MTÜ Saku Valla Invaühinguga, Saku Pensionäride Ühendusega, lauluan-sambliga Vilistlased, MTÜ-ga Inkotuba ja teiste koostööpartneritega.

Eelmisel aastal toimus ka mitu kasulikku koolitust. Päästetameti põhja päästetakeskus viis läbi koolituse „Kodu tuleohutuks“, MTÜ Tallinna Laste Tugikeskus viis läbi koolitusõhtu lapsevanematele noorte riskikäitumise teemadel ning MTÜ Perede ja Laste Nõuandekeskus viis läbi vanemluse teemalisi koolitusi. Palju huvilisi jätkus ka toitumisenõustaja Kristel Uibo loengule „Kuidas toitumise abil immuunsust tugevdada“.

Eakate Tervisepäevad

Ootame kõiki eakaid Südameapteegi Tervisepäevadele 12. ja 13. märts Saku Südameapteegis, kell 10-14, Juubelitamme tee 6, Saku, tel 672 8344.

- Õpetlikud tootesitlused
- Tasuta vererõhu mõõtmine*
- Soodsa hinnaga vere kolesterooli- ja suhkrutaseme ning kehakoostise mõõtmine* (vajalik eelnev registreerimine apteegis)
- Toodete sooduspakkumised

Igale uuele kliendikaardi omanikule kingitus!

* Tegemist ei ole tervishoiuteenusega!

Aasta tagasi liitus Saku päevakeskus Tervist Edendavate Töökohtade (TET) võrgustikuga. Meie liitumissoov tulenes vajadusest läbi töötervishoiu edendamise parendada töötajate enesetunnet ja tervist ning seeläbi ka asutuse töötulemusi. Olles liitunud võrgustikuga, oleme võtnud kohustuse, mis motiveerib terviseedendusega tõsisemalt tegelema. Selles toetab meid TET võrgustik, mis korraldab ühisüritusi ja kampaaniaid, milles osalemine soodustab terviseedendava mõtteviisi kujunemist.

Eelmise aasta kevadel alustasime iga-aastase kliendiküsitluste läbiviimise ja olemasoleva küsitluse uue küsitluse ettevalmistusega. Eelmise aasta küsitluse kokkuvõttest selgus, et kõige rohkem külastavad päevakeskust 71-80aastased naised, kes elavad Sakus. Keskmiselt on meie kliendid külastanud päevakeskust või kasutanud päevakeskuse teenuseid 6 aastat.

Kui kellelgi veel on aega ja tahtmist, siis olete oodatud meie perre. Tooge kaasa oma ideid ja mõtteid ning elu muutub veelgi huvitavamaks!

Uued töötajad

Keete Janter

Keete on lõpetanud 2004. aastal Tallinna Ülikooli sotsiaaltöö eriala magistriõppe. Sotsiaalvaldkonnas on ta töötanud 14 aastat, nii mittetulundussektoris kui ka kohalikus omavalitsuses. Aastatel 2000-2006 töötas ta MTÜ Tallinna Laste Tugikeskuse laste varjupaigas sotsiaaltöö spetsialistina ning aastatel 2006-2013 Tallinna Perekeskuses arendus- ja personalispetsialistina. Ta on juhtinud koordineerinud sotsiaal- ja tervishoiu-alaseid projekte nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasandil. Lisaks on Keetel koolitustegevuse organiseerimise ning teenuste loomise- ja arendamise kogemused mitmetes sotsiaalvaldkonna organisatsioonides. Keete on läbinud supervisioonivõtete baaskursuse ja kovisiooni juhendamise koolituse.

Keete korraldab päevakeskuses asjaajamist ja infovahetust, tegeleb sotsiaalteenuste kvaliteedi edendamisega, kodulehe loomise ja arendamisega ning kliendiürituste korraldamisega.

Ilme Hunt

Ilme on lõpetanud Tartu Ülikooli sportmängude treener-õpetaja eriala ning õppinud Tallinna Ülikooli magistriõppes psühholoogiat.

Samuti on ta läbinud pere-tereraapia kursuse. Ilme töötas 1992.-1999. aastani Sisekaitseakadeemias (endise nimega Eesti Riigikaitse Akadeemia), kus osales õppekavade väljatöötamisel ja akrediteerimiseks ettevalmistamisel, õpetöö igapäevasel korraldamisel ja juhtimisel. Ilme on töötanud mitmetel ametikohtadel terviseedendajana.

Tema eriline huvi ja fookus on reiki tervendustehnika. Ta kuulub 2008. aastast ülemaailmsesse reikimeistrite liitu Reiki Alliance ning on üks kahest alliansi kuuluvast Balti riikide reikimeistrist.

Ilme töötab päevakeskuse klientidega, toetades nende igapäevaelu, arendades nende oskuseid ja tegevusvõimet. Lisaks individuaalsetele tegevustele viib Ilme kaks korda nädalas läbi eakate grupivõimlemistunde „Hea trenn“ ja „Ilutrenn“. „Heas trennis“ kasutatakse *tai chi* elemente ning põhitähelepanu on pööratud liigeste liikuvusele ja painduvusele. „Ilutrennis“ pööratakse aga tähelepanu kogu keha koordineerimisele ning siseelundite töö stimuleerimisele.

Kaks korda nädalas toimuvad käsitöö- ja meisterdamisringid, kuhu on oodatud kõik päevakeskuse kliendid. Kord kuus kolmapäeviti toimuvad Rännuklubi üritused erinevate maade ja rahvaste tutvustamiseks ning filmipärastlõunad. Kord kuus tutvustab Ilme rahvakalendri tähtpäevi. Ilme on aktiivselt kaasaatud ka ürituste korraldamises.

Saku Päevakeskus
Pargi 27, tel 604 1731

Käis ringi surm sel ööl...

9. märtsil 1944. aastal hukkunute mälestuseks

See oli tavaline märtsikuu öhtu, peagi saabuva kevade tunnistajatena ragisesid päevasest päikesest tekkinud sulalume loikudel purunevad jääkirmed taldade all. Pilvitus taevast võis märgata veel kustuvat eha. Ruttasin Draamateatri juurest üle Karja tänava Vana-Posti tänavale, et jõuda veel kinno Amor seitsmesele seansile Harju tänaval. Tänaval oli inimesi liikumas harvalt nagu ikka sõja ajal, sekka mõned sõjaväelased rautatud saabaste raksudes. Pimendatud linn tundus sel öhtul kuidagi sünge ja halvaendeline, kõik oli nagu liialt vaikne.

Ja siis langesid linnale valguskaskaadid! Ehkki kõrged majad varjasid vaadet, oli näha linna kohal üha enam ja enam süttimas langevarjude otsas ripuvaid valgustuspomme, nii et taevast muutus heledaks ja kogu ümbrus mähkus vonklevate varjudega valgusse. Pea samal hetkel hakkasid tööle kõik õhuhäire sireenid ja alustasid tööd õhutõrje patareid ning hetk hiljem langesid pommid. Tundus, et maa värises ja kiikus üles alla, kui Harju tänavalt paikusid ülesse tule- ja suitsusambad, plahvatuste müriks kadus kõrvakuulmine.

Olin jõudnud mööduda just tänava alguses asuva kohvik Laasi akendest, kui avanes mingi uks ja minu ees olnud viis kuus inimest tormasid sealt sisse, mina nende järel. Sattusime mingisse koridori, kust viis trepp alla keldrisse. Seal olid madalad võlvitud kivilaed nagu ikka vanades kivimajades. Inimesed suundusid edasi piki mingit koridoritaolist käiku pidi. Kusagil laes hingitses sinine pimenduslamp, heites äärmiselt ähmast valgust ruumile. Jõudsin näha, et minu ees läheb üks naine, kes oli eelminejaist tublisti maha jäänud. Äkki kustus valgus ja ma komistasin otsa sellele naisele, ta klammerdus minu käsivarde ja ohkas "issand jumal, mis nüüd saab!".

Kandsin pimedal ajal alati kaasas väikest taskulampi, võttis aega, enne kui selle taskust kätte

sain ja põlema panin. Pommide lõhkemise mürin ja rappumine ei vaibunud hetkekski, meie ees läinud inimesed olid kadunud, pimedas keldris ei olnud taskulambi valgelt näha enam kedagi. Pöörasin ringi ja tahtsin minna tuldud teed tagasi, sest äkki tundus kelder hauakambrina ja paksud kivimüürid ei tundunud enam turvalised.

Kohutav lõök pani keldri vappuma, järgnes teine nii võimas, et oli tunda, kuidas seinad pragunesid ja vabisesid. Tugev õhuvool tormas läbi ruumi, samal hetkel tabas mind nii tugev hoop, et ma pea ees vastu müüri lendasin. Elu jäi nagu seisma, peas tuikas mõte: kas see ongi lõpp. Ma ahmisin õhku ja köhisin ja köhisin... Võttis hulk aega enne kui ma leidsin taskulambi, see põles veel, kuid valguskiir hajus lubjatoolmu hägusesse valli. Minu käsivarre külge oli endiselt klammerdunud see naine, kellega koos olime keldrisse sattunud.

Eespool paistis rusuhunnik, keldri lagi oli seal alla varisenud. Ma köhisin ikka veel ehkki lubjatoolm aeglaselt alla vajus. Elavalt rusude alla maetud! Tahtsin karjuda, aga piinav kõha takistas. Viimaks sain õhupuudusest jagu, surusin paaniliselt hirmu maha, aga ei suutnud kuidagi mõtteid koondada. Küsisin naiselt, kas ta sai viga. Tundsin, et ta raputas pead ja värises ning nuuksus. Vaevaga võidetud paanika kihutas seose-tuid sõnu läbi pea... "elusalt maetud... ja kutsub meid surm...!". Siis tajusin, et kusagilt tuleb jahedat õhku, kusagil peab olema mingi väljapääs!

Otse mu selja taga hargnes peakäigust kitsukene käik, mida polnud enne märganud, ja seal õhkus jahedust. Kuulsin, kuidas tänava pool midagi tohutu ragnaga varises, surmahirm sundis tegutsema. Püüdsin käega hõõruda lubjatoolmust kipitavaid silmi, haarasin naisel käest ja suundusin kitsukesse käiku. Käik lõppes laudadest uksega panipaiga ees, panipaigas endas aga oli tillukene aken lae ülaseras. ➤

◀ Asusin ründama ust, et ruumi pääseda. Laudadest kokku naelutatud uks ei tahtnud kuidagi avaneda. Kui kaua võttis aega ukse lõhkumine, ei mäleta, aga tundus, et see kestis igaviku. Lõpuks andis uks järele, kui teda kogu keha raskusega rammisin. Tõmmanud pisut hinge, tundsin suitsuvingu, mis järjest tugevamaks muutus: ilmselt põles maja meie kohal. Õnneks olid panipaiga akna klaasid purunenud. Uskusin, et kui raamid välja lõhkuda, mahub ehk aknaavast välja. Taskulambi valgus hakkas just tuhmuma kui leidsin nurgast labida, tavalise korraliku tööriista. Hakkasin labidaga lõhkuma aknaraami, õues muutus järjest valgemaks, see oli tulekahju kuma põlevatest majadest. Vaevarikka töö tulemusena õnnestus aknaraam purustada ja proovida välja pääseda. Tõukasin vastupunniva naise läbi augu õue ja pressisin ennast tema järel.

Olime sattunud maja kitsukesse sisehoovi, mida piirasid igast küljest müürid ja hooned. Maja, mille keldrist just välja pääsesime, oli ilma ülemise korruse ja põles heleda leegiga, mis aknaavadest välja paiskusid. Alumine korrus ei olnud veel tulest haaratud. Selle maja alt viis läbi kangialune otse tänavale. Tänavale pääsemiseks oli vaja ületada suur kivi- ja prahihunnik kangialuse tänava-poolses otsas. Oli näha, et majad tänaval oli haaratud tulest ja tänav ise kiviprahti täis. Teadsin, et olime üsna tänava alguses, ja pääsemiseks tuleb läbi tulelõõsa joosta suhteliselt lühike maa, et jõuda Karja tänavale sealt Vabaduse platsile.

Ronisime üle rusude tänavale, haarasin naisel käest ja jooksisime komistades ja hüpeldes põlevate majade vahelt läbi ning jõudsimme õnnelikult Karja tänavale, sealt Jaani kiriku juurde. Tõmbasime seal pisut hinge ja vaatasime seda hävingut oma selja taga. Siis tundsin äkki hirmu, süda hakkas pekslema ja lõug värisema, oli külm ja soe korraga. Ma ei suutnud öelda ühtki sõna. Olime saanud läbi tule kergete põletushaavadega kätel ja kõrbenud juustega, seisisime veel mõlemad kõrvuti kiriku seina ääres, kui algas pommitamise uus laine.

Teadsin, et Harju mäe all on

varjend. Jooksime koos naisega sinna, varjendis kadus ta rahva hulka ja enam me ei kohtunud. Kahjuks ei mäleta ma temast enam, kui keldris taskulambi valgel vilksamisi nähtud nägu ja sooja värisevat kätt, kui käsikäes tungisime pääsemise poole. Olen talle tänulik, et ta olemas oli, et ma polnud üks oma kuue teist aastaga ja et kohustus olla tugev ja kaitsev peletas eemale hirmu ja aitas hoida pea selgena.

Kuhu jäid need inimesed, kellega koos otsisime varju selle maja keldris, kuhu jäid inimesed kino Amori varjendis, mis varises sisse ja põles ära koos Harju tänavaga? Kuhu jäid inimesed kes elasid selles leekides linnas, kas saab kunagi teada kus on nende hauad? Veel pikki aastaid turritasid põlenud majade korstnad tules hävinud kodude kohal, kaua lehvis linna kohal tulekahju hõng ja mõned tuules kiikuvad plekitükid kriiksusid ning kolisesid kui hulkuvad vaimud vägivaldselt hävitatud linnas.

Langetagem pea nende linnakodanike ees, kes hukkusid tules ja pommidest purustatud kodudes koos kodulinnaga, kelle haudadel laiub uuenenud linn. Neid ei tohi iialgi unustada! Hoolitseme selle eest, et see õudus kunagi enam ei korduks.

Mälestuste järgi kirja pannud
ARVI AASMA

Lugupeetud Tiina Turp.
Meie sügav kaastunne
Sulle
VENNA
kaotuse puhul.
Kurtina Tiigi 14

Kurvaks jäi kodu, tühjaks jäi tuba...
Südamlik kaastunne Tiinale
perega kalli venna
VELLO KONSAPI
kaotuse puhul.
Perekonnad Teearu, Pärniste,
Tuha, Hints

Kallis Tiina Turp!
Avaldame siirast kaastunnet
armsa
VENNA
surma puhul.
Piiri ja Kõrve tänava naabrid

MIS JUHTUS

Põhja päästekeskus

19.02 tehti kahjutuks Männiku külast leitud 82 mm miinipildujamiin ja 152 mm mürsk.

19.02 teatati, et Tammemäe külas kaevamisel on leitud mürsk. Demineerijad hävitasid lei.

26.02 tehti kahjutuks Männiku külast leitud neliteist 20 mm ja kaks 15 mm lasku.

Põhja prefektuur

Õöl vastu **11.02** varastati Saku alevikus seisnud autohaagisest suusavarustust, klahvpillide lisaseadmeid ning elektrikitarr Fender Telecaster koos võimendi ja plokkidega. Kahju on kokku 3760 eurot

17.02 avastati, et Tagadil on töökojast varastatud keevitusaparaat ja gaasiballoon.

26.02 teatati politseile, et Kiisal on küttepude hoiuplatsilt varastatud umbes 6,5 m küttematerjali. Kahju on kokku 227 eurot.

Kaitseväge Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev / Kellaeg / Tegevus*	
2.03 09.00-13.00 Väliharjutus	
3.03 08.30-16.30 Laskeharjutus	
07.00-23.59 Väliharjutus	
4.03 08.30-16.30 Laskeharjutus	
00.01-23.59 Väliharjutus	
5.03 08.00-18.00 Laskeharjutus	
00.01-23.59 Väliharjutus	
6.03 08.00-18.00 Laskeharjutus	
00.01-23.59 Väliharjutus	
7.03 07.00-18.00 Laskeharjutus	
00.01-17.00 Väliharjutus	

10.03 07.00-18.00 Laskeharjutus	
09.00-23.59 Väliharjutus	
11.03 09.00-17.00 Laskeharjutus	
00.01-23.59 Väliharjutus	
08.00-18.00 Lõhkamine	
12.03 08.30-16.30 Laskeharjutus	
00.01-23.59 Väliharjutus	
08.30-16.30 Lõhkamine	
13.03 08.30-21.00 Laskeharjutus	
00.01-23.59 Väliharjutus	
14.03 07.30-14.00 Laskeharjutus	
00.01-18.00 Väliharjutus	

Mälestame kauaaegset
külaelanikku
LEIDA SINKI
ja avaldame kaastunnet
lähedastele.
Kurtina Külaselts

Mälestame kauaaegset
rõõmsameelset töökaaslast
EDA KÕRSI
Südamlik kaastunne
lähedastele.
Lasteaia Päikesekild pere

SELMA RÄIM
Hing nutab, hingel on valu.
Kallis ema unehõlma vajuks. Alles jääb mälestus nii hea ja hell.
Siiras kaastunne Siljale,
Vellole, lastelastele ja kõigile
omastele Teppani perelt

Saku Päevakeskus
mälestab
EDA KÕRSI
ja avaldab kaastunnet
lähedastele.

EDA KÕRS
Mälestame head sõbrannat
ning avaldame kaastunnet
abikaasale ja lastele peredega.
Jõelet, Margumets,
Ingelman

Meie südamlik kaastunne
Alfredile ja kõikidele
omastele
EDA KÕRRE
surma puhul.
Pargi 29 majaelanikud

Kuulutused

**Viljapuude ja hekkide hool-
dusloikus.** Soodsad hinnad.
Tel 5626 3857

Viljapuude ja hekkide loikus.
Tel. 5663 0024

Kogenud puuhooldajad teostavad **ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust.** Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Soodsad hinnad. Tel 522 0321

Abi maja kasutusloa
saamisel. Tel 52 200 23 Mikk.

Kütte- ja kaminapuud (25, 30, 40, 50 cm), lahtiselt ja võrgus, klotsid 40L võrgus, tulehakatus, saepuru kotis, koos toomisega, www.kaminapuud.com, tel 501 8594

**Anname tasuta ära kaubaalu-
seid ja müüme puitmaterjali
laojääke.** Asukoht - Tõdva.
Lisainfo telefonil 6737 774.

**Ostan ENSV ja EW aegseid
rinnamärke, vanarahka, post-
kaarte, valikuliselt vanu doku-
mente ja trükiseid ning muid
kollektioneerimise esemeid.**
Tel 602 0906 ja 501 1628, Tim

Pizzakiosk Sakus!

Pargi 2, Saku
Asume Konsumi II korrusel
Avatud E-P 11-21

Tel 52 04 335
www.pizzakiosk.ee

Lõunasöögid, catering ja peolauad, sünnipäevad, pulmad, firmaüritused ja ekskursioonid Saku õlletehasesse

www.pruulikoda.ee
Tel 650 8338
saku@pruulikoda.ee
Tallinna mnt 2, Saku.
TERE TULEMAST!

07.märts 2014
kell 22.00-03.00

ESINEB SAKU PRUULIKODAS ANSAMBEL

REGATT

SAKU kingib igale pileti ostnud NAASELE TASUTA 0,33 liitrit!

Pilet:
*eel müügist 5 eur
*kohapeal 7 eur

Peo tõmbab käima Viru Valge!

18+

Tähelepanu! Tegemist on olukohaga. Alkoholi võib kahtlustada Teie teravil!

Sulle-Mulle
iseteenindav kirbuturg
töötab täie hooga!

Meil on uskumatult soodsad hinnad!
Tooge kõik oma mittevajalik meie juurde müüki. Võtame müüki ka mööblit!
Kes müüa ei soovi, siis võib ka niisama meie juurde tuua! Transpordiga saame aidata!
Avatud oleme T-R 11-18 ja L-P 11-15 Kurtina tee 33
Info saamiseks helistage 5343 7949 või 5552 2623

www.sulle-mulle.eu

Otsime **Saku pizzeriasse** töökaid ja rõõmsameelseid inimesi. Pakume tööd **pizzameister-klienditeenindajale**

Tööülesanded:

- Klientide teenindamine
- Pizzade valmistamine vastavalt tellimusele
- Ettevalmistuse tegemine ja töökoha korrashoiu tagamine

Nõudmised kandidaadile:

- Vanus alates 18 aastat
- Väga hea suhtlemisoskus
- Kliendile orienteeritus ja rõõmsameelsus
- Ausus, usaldusväärsus, kohusetundlikkus
- Iseisev mõtlemis- ja kiire tegutsemisoskus
- Kasuks tuleb venekeele oskus

Omalt poolt pakume:

- Meeldivat töökeskkonda
- Stabiilset tööd ja sissetulekut

Töökoht ja aeg: Saku Üksnurme tee 28/Saku Selver
Täistööaeg/töö vahetustega, pizzeria avatud iga päev 11.00-22.00

Kandideerimiseks saada CV zip.food@mail.ee
Katrin Koel 555 95 209

Korstnapühkimine, pottsepatööd

Veeteenus 5 t multilift või kraanaauto

Tel 5648 5903

www.projektimed.ee

Pakun klassikalist massaažiteenust

Saku Valla Majas
Teaduse 1 toas 329.
Telefon 518 9020
Valentina

Mis on elu mõte?
Mis juhtub kui ma suren?
Mis tähtsus on Kristusel tänapäeval?

Nendele ja paljudele teiste küsimuste üle saame mõtiskleda ja arutleda mõnuses ja vabas seltskonnas. Alfa kursuse algas Saku Nelipühi Kirikus Nurme tänav 3a 23. veebruaril kell 12.

Liituda saab ka kahel järgneval pühapäeval, 2. ja 9. märtsil. Alfa kursus on tasuta. Pakume ka tasuta lastehoidu.

Info ja registreerimine
e-mailil saku@eknk.ee ja telefonil 5661 8234

OÜ Autosõit
Ohutu sõidu kool

Lõppastme koolitused sinu koduvallas igal aastajal!

KIIRKURSUSED Männiku AASTARINGSEL libedarajal!

Vajadusel Sakust rajale meie autoga!
Huvitav info siit: www.autosoit.ee/saku

Ostame metsakinnistuid ja raieõigust.

Energiavaru OÜ, 508 0336,
info@energiavaru.ee

TEHNIKAKESKUS.EE
MÜÜK • HOOLDUS • REMONT • RENT

TÖÖRIISTADE RENT
Diisel- ja gaasipuhurid, foonid, gaasipõletid, lihvijad, trellid, piikvasarad, plaaditõstukid. Puulõhkujad, saed, oksapurustajad, võsalõikajad, tikk- ja tiigersaad, pinnasetihendajad. Generaatorid, redelid, kompressorid, seguvõlisplid ja -masinad jpm.

TEENUSED
Aia- ja metsatehnika hooldus ja remont. Saeketi teritus. Pesumasinate, kuivatite, nõudepesumasinate, boilerite remont, varuosad.

MÜÜK
Aia- ja metsatehnika. Lumepuhurid ja lumelabid. Kinnitustahvendid. Aiatööriistad. Tööriistad ja tarvikud. Autokeemia, aerosoolvärvid, tööstuslikud rullpaberid.

AVATUD E-R 09-18 L 09-14 Vabaduse 15D, Kohila alev, Tel. 53040740

Puidupood Sakus Üksnurme teel müüb ehituspuitu ja puitbriketti

- lauad, prussid
- aialpid
- voodrilauad
- põrandalauad
- OSB ehitusplaadid

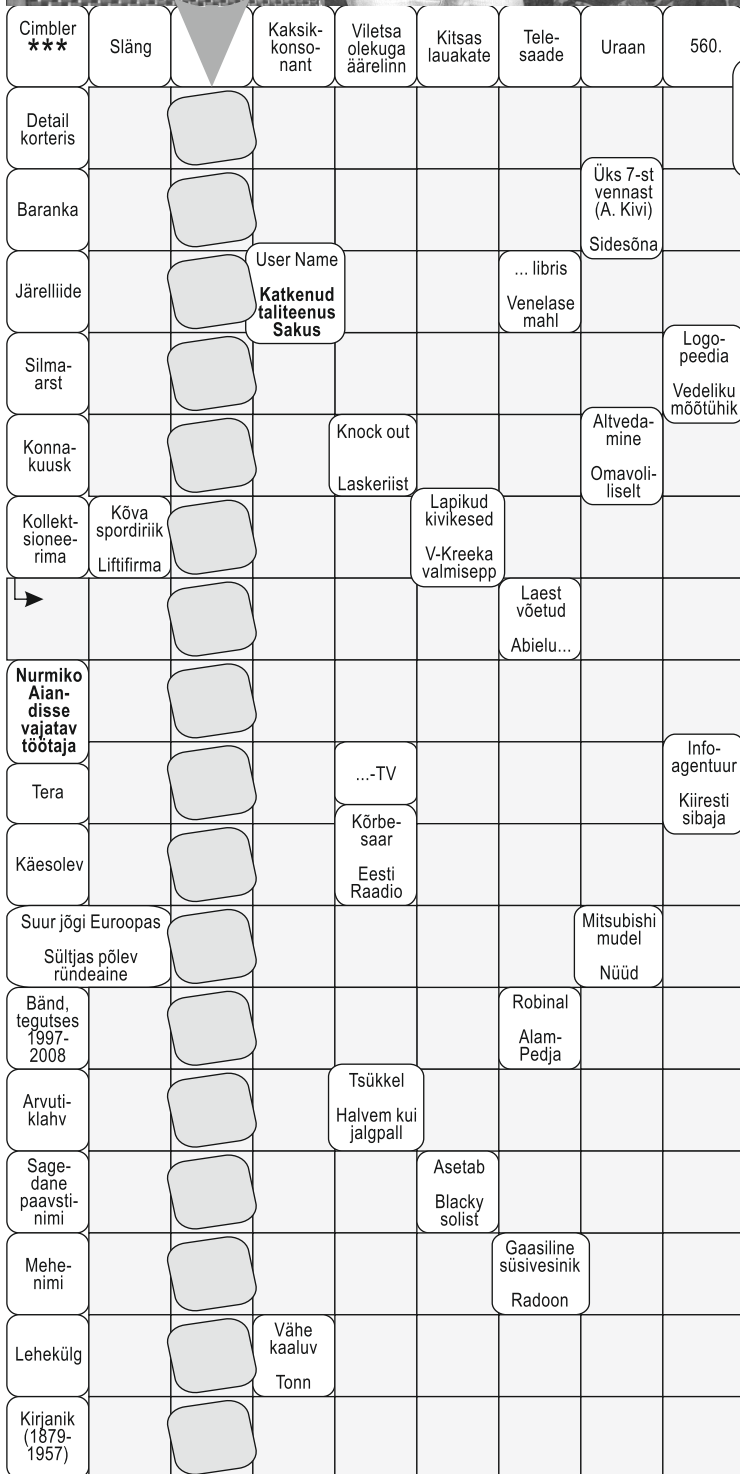
Transpordivõimalus

TEEVEN PUIT OÜ
www.teevenpuit.ee
Tel 501 0701, 510 9068, 670 6876

AS Saku Maja annab üürile ruume Saku Valla Majas

Teaduse tn 1.

Informatsioon Saku Majast või tel 5326 7759
Ene Linnutaja

	Pank	Geol. aja-arvamise suurim ühik	Viikingite jumal Pühapilt	Mezzopiano	Kirjutusvahend Tsoon (3 t)
Jäähoki-aktivist Peeter (pildil)					
Lambuke				Kutsuv hүүд	
Inglise eitus			Volikogu esimees	Mõmmik	
Ajakirjanduslik pidupäev vallas			Muist		
Sent		Puhhi sõber			
Audio-video		Varisemine	Prantsuse kirjanik		
"Metsanurme Maali" Anneli (pildil)			Võidu-jumalanna	Gagarini nimetähed	
Amper				Lennuvāli	
Kirjanik (1914-1998)			2x täht		Söögi-koht
Tsipka			Privaat-ne hoov		
		Näitleja			
		Veter.- ja Toiduamet			
		...margariin			
		Hääle-kandja		Euroopa Liit	
				Kihk	
			Sūlg		
			Okas-(vene k)		
		Tundi /ha kohta			Kreeka täht
		Pioneeride meka			
Aktiivselt Patareitūip				Fordi mudel	
				Hundi ulg	
				Fotonāituse autor Saku val-lamajas	
...tall			2 järjesti-kust tähte		Vāike sōu-depaat
Nādala-leht			Graafik		Ivan Orava elukutse
		Ülesanne			
		Norra kroon			
			Inetu		
			Backup		
Jutu-mulin				Vinūül-plaat	
Keel				Liiter	
Üllatus-kūlaline EVIKA aastalōpu-ūrirusel					

Saku Gümnaasiumi direktorit autasustati kaitseministeeriumi hõberinnamärgiga

Kaitseminister Urmas Reinsalu autasustas Saku Gümnaasiumi direktorit Ulvi Läänemetsa Kaitseministeeriumi hõberinnamärgiga hästi korraldatud riigikaitseõpetuse eest koolis.

„Riigikaitseõpetus on osutunud meie koolis üheks populaarsemaks valikaineiks gümnaasiumis,“ ütles kooli direktor Ulvi Läänemets, kelle sõnul tuli hõberinnamärgiga autasustamine talle väga suure üllatusena. See märk anti küll mulle, kuid see märk on meie koolile, meie riigikaitse huvilistele õpilastele, tunnustus meie õpetajale, tunnustus meie valla lapsevanematele, kes on osanud oma lapsi selles vaimus kasvatada ning osanud pöörata tähelepanu õigetele väärtustele elus. Muidugi olen ma rõõmus, et seda tegevust meie koolis on märgatud ja tunnustatakse! Ja see oli suur au minna seda

hõberinnamärki vastu võtma.“

Teenetemärk anti üle 22. veebruaril toimunud Eesti Vabariigi 96. aastapäevale pühendatud kaitseministri vastuvõtul Tallinna Reaalkoolis.

Riigikaitseõpetust on Saku Gümnaasiumis õpetatud juba aastaid. Viimased viis aastat on õpetajaks olnud kaitseministeeriumi töötaja lipnik Meelis Rõigas, kelle käe all on riigikaitsealaseid teadmisi omandanud veidi üle 100 õpilase, neist umbes 15 tüdrukut. Sellel õppeaastal on valinud riigikaitseõpetuse valikaine 24 poissi ja 1 tüdruk 10.-12. klassini. Sel kevadel esineb Meelis Rõigas Saku Gümnaasiumis toimival Heade Kogemuste Päeval ka õpetajatele ettekandega riigikaitseõpetuse vajalikkusest.

Riigikaitseõpetus on valikaine, mille maht on kaks kursust

Eriti atraktiivseks teeb õpilaste seas riigikaitse kursuse koos teiste koolidega läbiviidav kolmepäevane välilaager. Foto: erakogu

ehk 70 tundi. Üks kursus (35 tundi) moodustab teoreetilise osa ning teine kursus (35 tundi) on praktiline väljaõpe, kus õpilased osalevad kolmepäevases välilaagris. Viimastel aastatel on välilaagrit tehtud mitme kooliga koostöös.

Riigikaitseõpetusega taotleatakse, et õpilased saavad põhiseadusest lähtuvalt teadlikuks oma riigikaitsealastest kohustustest ja õigustest ning ettekujutuse kaitseväätenistuse liikidest. Õpilased omandavad riigikaitse valdkonna teoreetilised

teadmised, mida kinnistavad praktilise tegevuse kaudu välilaagris. Riigikaitseõpetuse eesmärk on panna alus Eesti riigikaitse põhimõtete mõistmisele, kujundada kodanikuteadlikkust ja valmisolekut vajaduse korral Eestit kaitsta.

Riigikaitseõpetus on multidistsiplinaarne õppeaine, millel on palju kokkupuutepunkte väga mitme õppeainega: eesti keel, ajalugu, ühiskonnaõpetus, füüsika, bioloogia, keemia, kehaline kasvatus, matemaatika, geograafia ja võõrkeeled. SS

Sõbrapäevakohvik Nõlvaku lasteaias

KAROLIN KABANEN

Rühmaõpetaja

Sõbrapäevanädala kolmapäeva ja neljapäeva õhtul võis Nõlvaku lasteaia ümber näha liikumas eriti maiaste nägudega heatujulisi lapsi, lapsevanemaid ning õpetajaid – lasteaia suured ja väikesed sõbrad tähistasid koos sõbrapäeva. Lasteaia saalis oli kahel päeval avatud sõbrapäevakohvik.

Osalema olid oodatud nii Nõlvaku lapsed, nende emad-isad kui ka õed ja vennad. Sõbrapäevakohvikus said kõik maiustada perede toodud hea ja paremaga. Lauad oli kaetud küpsetiste, kookide, pirukate, tortide ja muu hea ja kasulikuga. Kõik pered olid kodus ette valmistanud paberist südamed, millele oli kirjutatud mõni hea soov, armas lapse ütlus, mõni mõistatus või tarkusetera. Südamete vastu saigi kohviku letist vahetada mõne isuäratava hõrgutise.

Sõbrapäevakohvikus sai hõrgutisi osta heade soovidega südamete eest. Foto: Nõlvaku lasteaed

Kõik kohviku müüjad ning abilised olid kas töökad lasteaiaõpetajad või abivalmid pereemad-pereisad. Laste suur lemmik oli õnneloos, millega iga laps võitis. Veeretada tuli vaid hiigelsuurt täringut, sulgeda silmad, pista käsi kotti ja tõmmata

sealt välja mõni tore kaisuloom, arendav mänguasi, pusle, raamat, auto või nukk. Õnneloos sai teoks tänu perede abile: iga pere tõi loosi jaoks kodust mõne toreda mänguasja ja sai vastu uue lelu.

Lisaks sellele mängis saalis

lustlik muusika, seinal vahetuisid fotoslaidid laste tegemistest ning kõige suuremate maiasmokkade jaoks oli avatud meisterdamislaud, kus sai suupistete lunastamise jaoks valmistada uusi südameid.

Kohvikus oli kõikidel osalejatel võimalus uusi ja vanu sõpru kallistustega rõõmustada. Isegi kohviku plakatile oli kirjutatud kallistamise eriomadustest.

Kallistus: annab külmal päeval sooja; loob hea enesetunde; tekitab harmoonia hormoone; pikendab eluiga; vähendab stressi; tugevdab immuunsust; tugevdab tervist; tõstab tuju; lõdvestab keha, meelt ja vaimu; on tasuta; tasakaalustab; eemaldab barjäärid; kaotab vajaduse sõdida ja võidelda.

Nõlvaku lasteaia pered jääb innukalt ootama järgmise aasta sõbrapäevakohvikut. Kuna laste sõnul on kohvikus sõpradega koos sõbrapäeva tähistamine nii lahe.

„Ei lippu, ei laeva, ei minevikku...”

...tõdesid 14. veebruari õhtul Kiisa rahvamaja laval hiirvaikselt jäänud saalile viis vintsket mereröövlidaami, enne kui kõlas publiku maruline aplaus. Lõppenud oli järjekordne esietendus, Kiisa rahvamaja näite-trupp oli lavale toonud Andrus Kivirähu „Ulja neitsi”.

Aeg heisata purjed!

Muinasjutuliku näitemängu tegevus keerles ümber kaugete aegade, mil meresid valitsesid naismereröövlid. Eluline dialoog, teravmeelne huumor ja suurepärase osatäitmised panid saali kaasa elama. Puujalaga võimukas piraadikapten Tamaara (Margit Nurmeots), toimekas ja hoolitsev laevakokk Margareeta (Mari-Ann Talumees), seiklusi ihkav ja relvi jumaldav Brunhild (Rita Bergmann), kentsakate nägemustega maadlev Amaalie (Vaige Urgard), kõva kuulmisega napsulembene Sabiine (Marianne Õun) - kõik kunagised vinged mereröövlid. Nüüd olid naised vanaks jäänud, üks oli lombakas, teine pime, kolmas vaimust nõder, neljas ei kuulnud... Viimane aeg, leidis surma hingust tajuv kapten, on oma amet nende ühisele tütrele selgeks õpetada, et laev nimega Uljas Neitsi heiskaks jälle purjed ja hakkaks maailma meredel külvama hirmu. Kuid ainus järeltulija, nooruke Viktooria (Nastja Azarova) ei tunne mingit huvi mereröövliromantika vastu, vaid soovib minna ülikooli ajalugu õppima.

Stseen stseeni järel keris haarav lugu müütilisest ja kättesaamatust minevikust, mil meri oli tormisem ja piraadid karmimad. Kes aga jätkab iidseid traditsioone ja kas need tänapäeval üldse kedagi huvitavad? Kui püüti oma ammusest röövretkedest Viktooriale pajatada, tuli välja, et nad ise on kõik ära unustanud ja ajavad asjad segi. „Me olime kunagi kuulsad mereröövlid, nüüd ei mäleta midagi. Täielik tuulevaikus...”

Etenduses oli tipp hetki mitu - Tamaara ja Brunhildi rummijoomisstseen, Margareeta monoloog järeltulija muretseni-

“Müüsin laeva ära!” teatab Amaalie vanaks jäänud mereröövlitele. Unistus taas meredel hirmu külvata on purunenud, sest pole enam Uljast Neitsit, mille purjeid heisata... Foto: SS

sest, Viktooria „Odüsseia” ettelugemine, Amaalie ülestunnistus, et müüs laeva ära... Mängisid näoilmed (Sabiine salatrim-pamine) ja kehakeel (Tamaara efektsed puujalaheited). Õhus-tikku laval löid kalavõrk ja leidlik trepp, mis viis kõrgusesse. Kõike täiendas Alari Volfi heliseade mere- ja kõrtsimuusikast lõõtspillil.

“Uljas neitsi” on küll komöödia, kuid samas tegeleb ka põlvkondade vaheliste suhete temaga. Noorus ja vanadus, üks-teise toetamine ja leppimine saatusega, soov unistusi ellu viia läbi järeltulijate - see kõik on sügavalt inimlik. Tegelased, armsad veidrikud, tõid hinge hella ja sooja noodi.

Teekond esietenduseni

Laulasmaa rannas aastaid tagasi mängitud draamateatri „Uljas neitsi” oli neli mereröövlit, kust tuli viies? Lavastaja Tiit Rõugu sõnul oli vaja üht tegelaskuju juurde, et keegi trupi liikmetest välja ei jääks. Nii sündiski Marianne Õuna kehas-tatud Sabiine, kes naerutas vaatajaid oma sehkendamistega. Miks just „Uljas neitsi”? Lavastaja sõnul soovisid näitlejad pärast eelmise hooaja tõsist „Nais-

te maja” mängida midagi kergemat ja rõõmsamat. „Et aeg-ajalt loen näidendeid, oli mul üks selline tükk juba varuks. Ja kui lugesin neile „Ulja neitsi” ette, olid nad kohe nõus!” räägib Tiit Rõuk, kes on olnud ainult nais-test koosneva Kiisa rahvamaja näitetrupi juht juba üle kolme aasta. Osatäitjate valimisel toetus lavastaja näitlejate eelmistele rollidele, lõplikult paika said kõik osad aga lugemisproovide järel. Uus näitleja tuli leida vaid Viktooria ossa - selleks sai Kurna kooli lõpetanud ja nüüd kunstigümnaasiumis õppiv Nastja Azarova, kes varem on teinud kaasa rahvamaja noorte näiteringis.

Tööd näidendi kallal alustati läinud aasta aprillis, intensiivne prooviperiood algas aga oktoobris. Kokku saadi pühapäeviti. „Kõige raskem oli teksti pähesaamine,” tõdeb lavastaja. Naistele tuli palju teha kodutööd nii sõnalise poole kui tegelaskuju loomisega. Ja mõelda välja tegevusi ajaks, kui laval olles ei ole parasjagu teksti. Liikumised pandi erinevate variantide katsetamise järel paika proovide käigus. Kõik, mis kokku lepidi, tuli etenduses näitlejatel ka teha. Nalja sai proovides ka - küll

Tamaara karguga, mis kippus ikka ette jääma, küll dialoogide vale järjekorraga.

„Natuke logises - vajab veel veidi küpsemist,” ütleb lavastaja Tiit Rõuk, kuid on esietendusega üldjoontes rahul. Kõige tugevamaks hindab ta stseeni, milles Tamaara ja Brunhild hakkavad paadiga tahtekindlalt Ulja Neitsi juurde sõudma, kuid paat seisab kaldas kinni. Ja leppimine sellega, et oledki vana ning et unistus heisata laeva purjed saab täituda vaid läbi noore Viktooria.

Lavastaja tunneb heameelt oma trupi üle: „Naised on iga etendusega kasvanud, nende võimekus arenenud ning nad tahavad ikka ja jälle kokku tulla.” Koolipõlvest peale näitlemise vastu huvi tundnud Tiit Rõuk on teinud läbi kaks näitejuhtide koolitust Rudolf Allaberdi käe all. Varem laste ja noortega tööd teinud lavastajale on Kiisa trupp esimene kogemus täiskasvanuid juhendada. Ja tulemusriikas kogemus.

8. märtsil purjetab „Uljas neitsi” Taeblasse. Üles astutakse selle võrratu etendusega veel, lubab Kiisa rahvamaja näitetrupi juht Tiit Rõuk.

INGRID PÕDER

Sakulased Harjumaa suusavõistlustel

7. veebruaril toimusid Harjumaa koolidevahelised meistri- võistlused suusatamises, kus Saku noored esinesid väga hästi.

Üldvõidu said noormeeste kõikides vanusegruppides Saku gümnaasiumi 8.-9. klassi poisid. Võistkonnas olid Herlent Krik, Kaarel Käärid, Karl-Thomas Kallasmaa ja Kristo Koppel. Lisaks saadi kaks kolmandat kohta: 8.-9. klassi tüdrukud ja 10.-12. klassi poisid. Tüdrukute võistkonnas suusatasid Laura-Maria Vahimets, Grete Ruberg, Liis Tava ja Lizete Tarlap ja poiste võistkonnas Silver Zoo-va, Fred Baranov, Siim Seimoja ja Cris Koppel. Palju õnne!

1. veebruaril toimusid Kõrve- maal Harjumaa meistrivõistlused murdmaasuusatamises. Kui- gi lumeolud olid kuni 31. jaanua- ri õhtuni kehvad, siis õnneks õöl vastu 1. veebruari sadas nii palju lund, et võistlused sai peetud.

Harjumaa meistrid 2014 murdmaasuusatamises on Her- lent Krik (M18) ja Sirli Metsa- mää (N35) 3 km distantsil. Hõ- bemedali võitsid Epp Pohlak

N55 vanuseklassi võitjad (vasakult) Kadri Tinitis (II), Marje Ott (I) ja Tiina Vernik (III). Foto: Sirli Metsamäe

(N45), Kadri Tinitis (N55) 3 km distantsil ja Arne Zirk (M55) 5 km distantsil. Kolmanda koha võitsid Katarina Mägi (N14) 1,5 km distantsil, Marina Lõhmus (N45), Tiina Vernik (N55) 3 km distantsil ja Jüri Pook (M55) ning Ants Pertelson (M65) 5 km distantsil. Palju õnne kõigile!

Saku suusatajate headele tule-

mustele aitas kindlasti kaasa see, et jaanuaris sai koostöös Porter Racingu, Lõviklubi ja Saku Suusaklubiga veetud kooli staadionilt lund valgustatud suusarajale. Kahju ainult, et see nii ruttu ära sulas.

Tulemused www.harjusport.ee

SIRLI METSAMÄE
Saku Suusaklubi

KUHU MINNA

MÄRTS

1. kell 11-13

Laste karaokehommik Saku huvikeskuses. Tublimatele lauljatele auhinnad! Meisterdame rütmipille. Tasuta.

7. kell 19

„Elagu naistepäev“ - huumori- õhtu Kiisa rahvamajas. Vt lk 16

8. kell 19

Naistepäeva peoõhtu Saku Valla Majas. Vt lk 16

10. kell 19

Mälumängu „Saku ajukas“ VI voor Saku Valla Maja saalis.

13. kell 19

Emakeelepäeva kontsert Saku gümnaasiumi algkoolimajas. Vt lk 16

14. kell 19

Teatriõhtu: „Kõik (s)ängis“ Saku Valla Majas. Vt lk 16

15. kell 11

Pensionäride ühenduse Elukaar koosviibimine Saku Valla Maja saalis.

NÄITUSED

Kurtina kooli õpilastööde näitus Saku vallaraamatukogus. Saviringi tööd ja 6. klassi käsitöö (dekoratiivpadjad) (kuni 9.03).

Õlletehas avas uue pakendusliini

Saku Õlletehas alustas veebruaris tööd jooke kergetesse kastidesse paken- dav liin, mis tõstab tootlikkust 33 korda ja asendab varem kä- sitsi tehtud töö.

Saksamaal valmistatud mo- dernne pakendusliin pakib ker- getesse ja mugavatesse papist kastidesse nii otse villimiselt tu- levaid pudeleid kui võimaldab ka ümber pakkida plastkastides olevaid tooteid. Uus liin teeb ühe käsipakendaja päevatöö 15 minutiga.

„Joogitööstus on hooajalis- test kõikumistest sõltuv ala - su- vel, kõrghooajal, kerkis meie töötajate arv mullu pea 100 ini- mese võrra. Sel aastal me nii suurt arvu hooajatöölisi enam otsima ei pea,“ rääkis Saku Õl- letehas juhatuse esimees Mar- gus Kastein. „Tegemist oli raske füüsilise tööga, mille teeb nüüd masin ning töötajad saavad ra- kendust teistes tööloikudes.“

Uuel liinil asub tööle korraga

„Uus liin teeb ühe käsipakendaja päevatöö ära 15 minutiga,“ ütles õlletehas juhatuse esimees Margus Kastein. Foto: SS

kaks väljaõppinud operaatorit, töö hakkab toimuma mitmes va- hetuses. Liini omandamiseks tehtud investeering on üle 1,8 miljoni euro ning tasuvusaeg ligi kolm aastat.

Saku Õlletehas tuntuimad tooted, mis uuel liinil valmiva-

tes kergetes pappkastides kaup- lusesse jõuavad, on näiteks *pre- mium*-õlu Saku Kuld ja Somers- by siider. See liin pakendab ka kõik Sakust ekspordiks mine- vad klaaspudelid joogid.

KRISTIINA TAMBERG
Kommunikatsioonijuht

Juuksurisalong tuleb koju kätte

Saku vallas sõidab märtsikuust alates ringi juuksuribuss, mis hakkab peatuma parkimisplat- sidel. Info telefonil 5693 9193.

7. märts kell 15 Kajamaa

10. märts kell 15 Männiku

11. märts kell 15 Lokuti

13. märts kell 15 Tagadi

13. märts kell 17.30 Kurtina

Kuna juuksuribuss on noor ja värske teenindaja, siis mõnda aega on kliendil kindlasti või- malik ukse vahelt piiluda ja ela- vas järjekorras teenindatud saa- da. Aja broneerimine tagab aga kindlal ajal n-ö lõõgile pääse- mise.

Salongi juhi Anu Arro sõnul on buss ka talvel soe ning sinna mahub korraga kolm klienti oma korda ootama, samal ajal kui neljas istub peegli ees. Ta kinni- tas, et ei ole ühtki juuksuritee- nust, mida bussis poleks võima- lik teha - tehnilise poole pealt on kõik tööks vajalik olemas, isegi WC. Juuksuribussi hinnakiri on üleval www.juuksuribuss.ee.

Saku Huvikeskus

NAISTEPÄEVA

PEOÕHTU

8. MÄRTSIL KL 19

Saku Valla Maja saalis

Tantsuks ansambel MAGUS MARI

Õhtut juhib **SVEN SUMBERG**

Pääse eelmüügist 5,-
Pilet sisaldab kohvi ja küpsist, muu võta ise kaasa!

Laudade broneerimine ja piletiinfo huvikeskus@sakuvald.ee või
tel. 6 712 403 www.sakuhuvikeskus.ee

ETENDUST EI SOOVITA LASTELE

WAHLSTEN/FO/VIISIMAA

14.märts kell 19

KÕIK (S)ÄNGIS

Saku Valla Majas

LAVASTUS JA MUUSIKALINE KUJUNDUS: PIRET VIISIMAA
KOREOGRAAFIA: PIRET VIISIMAA JA MAIT AGU
[KASUTATUD 1996 A. SEADEID]
TOLGE: INGRID JA VÄINO RAUDVERE
KOSTÜÜMID: JANA WOLKE
KUJUNDUS: TRUPP

AIDS'i ennetuskeskus

TEOTEATER VANA-KALAMAJA 9A 10414 TALLINN
TEL. 643 777 MO3. 56 607 047 INFO@TEOTEATER.EE

PILETID eelmüügist 10 ja 6 eur
samal päeval 12 ja 7 eur www.sakuhuvikeskus.ee

"Elagu Naistepäev!"

KIISA RAHVAMAJAS

7. MÄRTS KELL 19.00

KAVAS:

SÕNALIS-LAULULINE ETENDUS

KUS KAASA TEEVAD:
NÄITERINGI VANAD ja NOORED
„RÕÕMURULLID“

Tantsuks kapell uues kuues.
ÜRITUS ON KOHVILAUAGA.

E makeele-

päeva

kontsert

13. märtsil kell 19

Saku Gümnaasiumi
algkoolimajas (Kooli tee 1)

Esinevad
Teaduste Akadeemia
nais- ja meeskoor.

Kaastegevad
SG õpilased, poistekoor,
lastekoor ja neidudekoor.

Dirigendid Andrus Siimon ja
Igor Nikiforov.

KONTSERT ON TASUTA!

Saku
Sõnumid
aastast 1994
Ilmub 2 korda
kuus

Väljaandja:
Saku
Vallavalitsus

Toimetuse:
Victoria Parmas
Ingrid Pöder

Address:
Teaduse 1, Saku
alevik 75501

Telefon:
671 2435
671 2425

Reklaam ja kuulutused:
tel 671 2425
ss@sakuvald.ee

Tellimine:
postkontorid
(indeks 00952);
toimetuse,
tel 671 2425
ss@sakuvald.ee
HINNAKIRI
1 kuu 0,90
3 kuud 2,70
6 kuud 5,40
12 kuud 10,80

Trükk:
AS Rebellis